

Tematický plán

Předmět Český jazyk	Vyučující PhDr. Eva Bomerová	
Školní rok 2018/2019	Ročník IV. A	hod./týd. 7

Učebnice:

Štěrbová, L., Bednářová, L.: Čeština pro 4. ročník základní školy (A, B). JINAN Úvaly, 1993.

Štěrbová, L., Bednářová, L.: Čeština pro 4. ročník základní školy - pracovní sešit. JINAN Úvaly, 2003.

Čítanka pro 4. ročník. Nová škola, 2003.

Téma:	Cíl: Žák dokáže -	Vazba na ŠVP Poznámky
Září		
Já a svět kolem mne Jak se kde mluví	- rozlišovat a aktivně používat různé formy komunikace - vnímat specifika českého jazyka	1,4
Nauka o slově: - mluvená a psaná podoba slov - význam slova - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma - slova spisovná a nespisovná - slova citově zabarvená	- porovnávat význam slov, všimnout si spisovné podoby slov a porovnávat ji s užívanými nespisovnými slovy - aktivně používat synonyma v písemném i mluveném projevu - vyhledat nevhodné jazykové prostředky v běžném mluveném projevu a nahradit je vhodnými spisovnými výrazy - eliminovat hrubé výrazy z komunikace - položit věcnou otázku a vyhodnotit odpověď	1,4, 4E Etická výchova
P: Psaní jako forma komunikace, vzkazy, diktáty, slohy, zápisy do sešitů (vlastivěda, přírodověda) - leden až červen	- chápat psaní jako formu komunikace - zacházet s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržovat základní hygienické a pracovní návyky - uplatňovat svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu a respektování základů kultury - opisovat a přepisovat text, psát diktát a autodiktát, provádět kontrolu napsaného textu - vyjadřovat se v jednoduchých formách společenského a úředního styku	4,12,18 OSV
S: Cesta ze školy	- vnímat odlišnosti mluvené a psané formy komunikace - zachytit odlišnosti, problémy a výhody a nevýhody	4,6,7,9,17,18

Č:	Čtenářský deník	<ul style="list-style-type: none"> - uvést důvody pro a proti vedení čtenářského deníku - zavést si čtenářský deník podle předem daných pravidel - samostatně vést čtenářský deník - prezentovat přečtené knihy - uvést důvody pro volbu knihy 	4,9,12,20
Říjen			
	<p>Nauka o slově:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba slov - kořen, předpona a část příponová - předložky a předpony - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě 	<ul style="list-style-type: none"> - určit kořen slova a tvořit slova příbuzná pomocí předpon, přípon a koncovek - pochopit rozdíl mezi předponou a předložkou - aktivně používat vhodné předpony a části příponové 	2
	<p>Vyjmenovaná slova:</p> <p>s y/ý po b s y/ý po l s y/ý po m</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách - rozlišovat slovo vyjmenované, slovo příbuzné, tvar slova vyjmenovaného 	8
S:	Popis	<ul style="list-style-type: none"> - popsat situaci či věc na základě zrakového vnímání - popsat situaci či věc na základě sluchového vnímání - rozlišit různé druhy popisů 	10,12
Č:	<p>Klub mladých čtenářů - průzkum čtenářství Knihovny Bude podzim krásný Rozdíl poezie a prózy Lyrika (píseň), epika, jednoduché pojmenování, rytmus básní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povídat o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech - vyjádřit vlastními slovy proč čteme a o čem - hledat motivy činů literárních postav - zhodnotit, které hrdiny dětských seriálů obdivujeme a proč - doporučit knihu či divadelní představení jiným - vyjádřit rozdíl mezi poezií a prózou - prokázat, že textu porozuměl 	9,22
Č:	<p>Pohádka Pohádka lidová a autorská</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit svými slovy podstatné rysy pohádek - převyprávět pohádku, vymyslet pohádku - uvést nejznámější autory pohádek 	9,12,16,22
Listopad			
	<p>Vyjmenovaná slova:</p> <p>s y/ý po p s y/ý po s s y/ý po v s y/ý po z</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle používat i/y po obojetných souhláskách - rozlišovat slovo vyjmenované, slovo příbuzné, tvar slova vyjmenovaného 	8
S: P:	Dopis	<ul style="list-style-type: none"> - napsat dopis s vhodným oslovením a správnou adresou - používat písemnou formu společenského styku: psaní adres, pohlednic, blahopřání, korespondenční lístek - správné a účelné rozvržení daného prostoru 	4,10,11,18

Č:	Kvalita čtení: správné a plynulé čtení uměleckých a populárně - naučných textů (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním. Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché.	- správně a plynule číst umělecké a populárně - naučné texty (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním - uvědoměle a dostatečně rychle číst tiše - prokázat, že textu porozuměl	9,12,16,22
Č:	Mimočítanková četba	- přečíst svými slovy obsah knihy - zaujmout stanovisko k různým knihám - samostatně vybírat vhodné knihy a obhájit svoji volbu - číst pro radost a relaxaci	9,12
Prosinec			
	Tvarosloví: - slovní druhy - opakování	- rozlišovat slovní druhy na ohebné a neohebné - určovat slovní druhy	3
	Podstatná jména: Skloňování podstatných jmen rodu středního	- skloňovat podstatná jména rodu středního, přiřazovat je ke vzorům - pochopit analogii mezi vzorem a ostatními podstatnými jmény - psát správně y/ý v koncovkách podstatných jmen (podle vzoru)	3
S:	Vyprávění	- vyprávět podle obrázku, vyprávět krátký příběh - vypravovat s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek - vyjadřovat se též pomocí souvětí - používat vhodná synonyma - zvolit vhodný nadpis vyprávění, používat osnovu pro psanou i ústní formu vyprávění	4,10,12,16,19
Č:	Mimočítanková četba	- přečíst svými slovy obsah knihy - zaujmout stanovisko k různým knihám - samostatně vybírat vhodné knihy a obhájit svoji volbu - číst pro radost a relaxaci	9,12
Leden			
	Skloňování podstatných jmen rodu ženského Skloňování podstatných jmen rodu mužského Opakování, procvičování	- skloňovat podstatná jména rodu ženského, přiřazovat je ke vzorům - rozhodnout, zda je podstatné jméno rodu mužského životného nebo neživotného - psát správně y/ý v koncovkách podstatných jmen (podle vzoru) - aktivně používat znalosti získané v 1. pololetí	3
S:	Popis pracovního postupu	- popsat jednoduchý pracovní postup - použít osnovu, nadpis, členění projevu	10,11,12,18

Č:	Mimočítanková četba Čtení a volný čas Charakteristika literatury pro děti a mládež	- uvést své zkušenosti s četbou - vybrat svoji nejoblíbenější knížku a vyprávět stručně její obsah	9,12,20,22
Č:	Recitace Poetické setkání	- vybrat vhodnou báseň pro recitační soutěž - zarecitovat dětskou poezii se správnou intonací a frázováním - recitovat výrazně a zřetelně - kriticky ohodnotit recitaci spolužáků a svoje hodnocení obhájit	9,16
Únor			
	Slovesa - opakování Infinitiv	- určit ve větách a souvětích slovesa - převést slovesa do infinitivu a naopak - od infinitivu vytvořit podstatné jméno	3
	Minulost - přítomnost - budoucnost	- zařadit slovesa podle toho, zda vyjadřují minulost, přítomnost nebo budoucnost	3
	Časování sloves v přítomném čase Sloveso být - přítomný čas	- uvědomit si, že koncovka mění tvar slova - psát správně i/í v koncovkách přítomného času - používat gramaticky správný tvar slovesa být ve větě	3
	Časování sloves v budoucím čase	- vybrat z textu slovesa v budoucím čase - aktivně používat jak jednoduchý, tak složený tvar sloves v budoucím čase	3
S:	Vyprávění Opatrnost v zimě	- vyprávět podle obrázku, vyprávět krátký příběh - vypravovat s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek - vyjadřovat se též pomocí souvětí - používat vhodná synonyma - zvolit vhodný nadpis vyprávění, používat osnovu pro psanou i ústní formu vyprávění	3,4,12,19
	<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</u> Nebezpečí hrozící na horách Zamezení vzniku rizikových situací	- rozpoznat hrozící nebezpečí a varovat před ním - poskytnout první pomoc při zraněních v případě mimořádné události - použít telefonní linku tísňového volání a další komunikační prostředky	10,11,13
Č:	Pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy	- zhodnotit postavy literárního díla a určit jejich vzájemný vztah - vyjádřit rozdíl mezi pověstí a povídkou - vyjádřit rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - vylíčit děj některé ze Starých pověstí českých A. Jiráska	9,10,12

Březen			
	Časování sloves v minulém čase Zvratná slovesa Slovesný způsob	- určit osobu, číslo a čas sloves - časovat slovesa oznamovacího způsobu - určovat slovesný způsob v textu - používat správné tvary rozkazovacího způsobu	3
P:	Poštovní poukázka, telegram, SMS	- vyplnit správně tiskopis - objasnit použití jednotlivých tiskopisů - vysvětlit důvody psaní částky slovy, zkratk v telegramu a SMS	10,11,18
Č:	Poznáváme základy literatury Poezie: lyrika (píseň), epika, jednoduché pojmenování, rytmus básní Divadlo: jednání, konflikt a jeho řešení Film: různé druhy filmů - televizní inscenace	- určit odlišnosti vyjadřovacích prostředků filmu, divadla, literárního textu - porovnat různá zpracování jednoho tématu - shody, rozdíly, působivost - drammatizovat literární text - vyjádřit své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení	9,16
Duben			
	Skladba: Druhy vět Přísudek a podmět Základ věty	- určit podmět a přísudek ve větách - využívat vhodných jazykových prostředků	5,6,7
S:	Vypravování Potrestaná zvědavost	- sestavit osnovu, vytvořit nadpis, členit text na odstavce - využívat vhodných jazykových prostředků - dodržovat následnost dějových složek	7,16,18,19,21
Č:	Krásná literatura Uměleckonaučná literatura Literární pojmy	- všimnout si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné - rozumět literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka, drammatizace, próza, poezie, encyklopedie) při praktické činnosti	9,12,16,22
Květen			
	Shoda přísudku s podmětem	- respektovat shodu přísudku s podmětem - psát i/y v příčestí minulém	5,18
S:	Telefon	- výstižně a stručně telefonovat	10,11,13
	<u>Ochrana člověka za mimořádných událostí:</u> Výstižné a stručné telefonické oznámení vzniklého požáru, úniku nebezpečných látek do životního prostředí, nálezů či obdržení podezřelého předmětu	- použít s rozvahou telefonní linky tísňového volání a dalších komunikační prostředky	10,13

Č:	Literární druhy a žánry Dramatizace Encyklopedie Reklamní a mediální sdělení	- vyhledat různá zpracování jednoho tématu (encyklopedický popis, příběh, bajka, poezie, novinový článek) - zdramatizovat příběh různou formou - vyhledat a předat informace z dětské encyklopedie - učí se charakterizovat hlavní rysy zpravodajských pořadů - porovná účinky jednotlivých sdělení - vyjádří vlastní zkušenosti s mediálními sděleními	14,15,20,21,22 MEV
Červen			
	Věta jednoduchá a souvětí Přímá řeč	- rozlišovat větu jednoduchou a souvětí, dále pracovat se základem věty - rozlišovat řeč přímou a věty uvozovací, dramatizovat text - spojovat věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy	5,6,7,16,17,18
S:	Popis Jak jsem dělal ...	- dodržovat následnost - spojit popis věci s popisem pracovního postupu	10,11,12,18
Č:	Reprodukce obsahu textu Četba na prázdniny	- reprodukovat text - zhodnotit postavy literárního díla a určit jejich vzájemný vztah - doporučit knihu na prázdniny	4,12,16,17,21,22

Poznámky:

Č: Čtení a literární výchova (2 vyučovací hodiny týdně)

J: Jazykové vyučování (5 vyučovacích hodin týdně)

S: Sloh (v rámci jazykového vyučování)

P: Psaní (v menších časových celcích ve vyučovacích hodinách českého jazyka, vlastivědy a přírodovědy)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkrétní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Klíčové komp.
Žák:	Žák:			
		Jazyková výchova		
1. Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- zkoumá různé podoby slova - rozlišuje slova dle významů - poznává různé citově zabarvená slova, porovnává je se slovy spisovnými	Význam slov Nauka o slově, hlásková podoba, význam slova (jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená)	M - slovní úlohy	1,2
2. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- poznává kořen a rozlišuje části příponové a předponové - rozlišuje předpony a předložky	Stavba slova Předpony, předložky		1,2
3. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určuje slovní druhy - skloňuje podstatná jména - určuje infinitiv - určuje osobu, číslo a čas u sloves - časuje slovesa oznamovacího způsobu - určuje slovesný způsob v textu	Slovní druhy, skloňování podstatných jmen Slovesa a jejich časování		1,2,3
4. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- porovnává slova spisovná a nespisovná se slovy cit. zabarvenými	Význam slov		1,2,3
4E. Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	- eliminuje hrubé výrazy z komunikace - položí věcnou otázku - vyhodnotí odpověď	Slova spisovná a nespisovná	Etická výchova	1,2,3
5. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- určuje podmět a přísudek - píše i/y v přičestí minulém - pracuje s holou větou	Podmět a přísudek Shoda podmětu a přísudku		1,2
6. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí	Souvětí a jeho stavba Stavba věty		1,2,3
7. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy - dramatizuje	Souvětí a jeho stavba Stavba věty Seznámení s přímou řečí	M - slovní úlohy	1,2,3
8. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova		1,2,6

		Komunikační a slohová výchova		
9. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule a správně - umí prokázat, že textu porozuměl - čte uvědoměle a dostatečně rychle potichu - čte se správným slovním i větným přízvukem, přirozenou intonací - správně frázuje 	<p>Pozorné a plynulé čtení Tiché a hlasité čtení textu Technika čtení</p>		3
10. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> - najde hlavní myšlenku liter. díla či ukázky (rozlišuje podstatné od méně podstatného) - vyhledává informace v učebnicích a encyklopediích 	<p>Věcné čtení (čtení jako zdroj informací) Čtení vyhledávací (klíčová slova) Psaní krátkého textu</p>	<p>M - slovní úlohy VI, Přa - komplexně VI - dějepisná literatura</p>	1,2,3
11. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - pozorně, soustředěně a aktivně naslouchá - zaznamenává slyšené - reaguje otázkami - samostatně pracuje podle daných pokynů a plní úkoly 	<p>Věcné naslouchání Práce s textem</p>	<p>M - slovní úlohy Přa, VI - komplexně</p>	1,2,3
12. Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podstatné od méně podstatného - reprodukuje svými slovy obsah sdělení 	<p>Vypravování Členění jazykového projevu</p>		1,2,3
13. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> - používá základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - vyjadřuje se závisle na situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování) - umí výstižně a stručně telefonovat 	<p>Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost), vyjadřování Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, popis, besedy o knihách Telefonování</p>	<p>Přa - člověk a jeho zdraví</p>	1,2,3
14. Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže porovnat obsah a formální zpracování téže zprávy různými deníky - vyjádří vlastní zkušenosti s reklamou - porovná účinky reklamy na cílovou skupinu 	<p>Reklama</p>		1,2,3,4,5
15. Rozpozná hlavní rysy mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - učí se charakterizovat hlavní rysy zpravodajských pořadů - porovná cíle jednotlivých sdělení a jejich účinky na cílovou skupinu - vyjádří vlastní zkušenosti se zprávami 	<p>Receptivní činnosti Mediální sdělení</p>	<p>MEV - stavba mediálních sdělení</p>	1,2,3,4,5
16. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> - užívá správný slovní i větný přízvuk, přirozenou intonaci - správně frázuje 	<p>Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, popis</p>	<p>Přa - modelové situace Hv - intonace z not Hv - sledování melodické linky</p>	1,2,3

<p>17. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - užívá správnou výslovnost 	<p>Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování</p>	<p>Přa, VI - komplexně Tv - návykové látky</p>	<p>1,2,3</p>
<p>18. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - popisuje ústně i písemně - dodržuje slovosled ve větách - vyjadřuje se též pomocí souvětí - píše úhledně, čitelně a přehledně - provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu písemného projevu (pravopis, interpunkce) - vyplňuje tiskopisy (příhláška, dotazník, doručenka) - sestaví text na plakát, pozvánku - napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou 	<p>Psaní krátkého textu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis Vyplňování jednoduchých tiskopisů Vypravování</p>		<p>2,3</p>
<p>19. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví osnovu a dokáže podle ní vypravovat - člení text na odstavce - dodržuje posloupnost - vypravuje podle obrázků 	<p>Stylizace a kompozice Osnova</p>		<p>1,2,3</p>
<p>Literární výchova</p>				
<p>20. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v textu knih - rozumí textu - domýšlí příběhy - vyjadřuje své pocity - správně a plynule čte se správným přízvukem a přirozenou intonací 	<p>Práce s literárním textem</p>	<p>VI, Přa - práce s textem</p>	<p>1,3</p>
<p>21. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přednáší vhodné literární texty - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - drammatizuje příběh - dokončuje verše - pracuje s veršem, rýmem - vyhledává informace v učebnicích a encyklopediích 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<p>VI - báje, mýty, pověsti VI - dějepisná literatura Přa - encyklopedie</p>	<p>2,3</p>
<p>22. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární pojmy, literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým - recituje - odlišuje verše od prózy 	<p>Zážitkové čtení a naslouchání - próza, poezie, divadlo, dětská literatura, naučné texty (encyklopedie) Poslech literárních textů Ilustrace knih</p>	<p>Hv - texty lidových písní</p>	<p>1,2,3</p>